COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.12.2025
COM(2025) 761 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

de evaluare a principalelor rezultate ale studiilor-pilot prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/792 privind indicii armonizați ai prețurilor de consum și indicele prețului locuințelor

1. CONTEXT

Regulamentul (UE) 2016/792[1] stabilește un cadru comun pentru dezvoltarea, producerea și difuzarea indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC), a indicelui armonizat al prețurilor de consum la rate de impozitare constante (IAPC-IC), a indicelui prețurilor locuințelor ocupate de proprietari (indicele prețurilor OOH) și a indicelui prețurilor locuințelor (IPL). Acești patru indici sunt denumiți în mod colectiv „indicii armonizați”.

Articolul 8 din regulament permite Comisiei să lanseze studii-pilot, care sunt realizate pe bază de voluntariat de către statele membre. Comisia poate face acest lucru ori de câte ori sunt necesare informații de bază îmbunătățite pentru elaborarea indicilor armonizați sau pentru îmbunătățirea comparabilității acestora.

Bugetul general al UE contribuie, după caz, la finanțarea acestor studii-pilot.

Studiile respective trebuie să evalueze fezabilitatea obținerii unor informații de bază îmbunătățite sau a adoptării unor noi abordări metodologice.

Comisia (Eurostat) trebuie să evalueze rezultatele studiilor-pilot în strânsă cooperare cu statele membre și cu utilizatorii principali ai indicilor armonizați. În acest sens, Comisia ține seama de avantajele oferite de îmbunătățirea informațiilor de bază sau de noile abordări metodologice în ceea ce privește costurile suplimentare generate de producerea de indici armonizați.

În conformitate cu articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2016/792, Comisia trebuie să transmită, la fiecare cinci ani, un raport către Parlamentul European și Consiliu care evaluează, dacă este cazul, principalele constatări ale studiilor-pilot. Primul raport a fost transmis în decembrie 2020. Prezentul document reprezintă al doilea raport, care trebuie transmis până la 31 decembrie 2025.

Primul raport[2] a evaluat principalele rezultate ale studiilor-pilot pentru perioada de punere în aplicare 2016-2017. Prezentul raport se referă la studii-pilot sprijinite prin granturi acordate din bugetul general al UE pentru perioada 2018-2022. În ultimii ani au fost lansate noi runde, dar studiile relevante sunt în desfășurare și nu pot fi încă evaluate.

Bugetul total angajat pentru granturi destinate IAPC în perioada 2018-2022 a fost de 5 548 290 EUR, din care un procent de aproximativ 65 % a fost alocat studiilor-pilot. Bugetul angajat pentru granturi destinate IPL/indicelui prețurilor OOH a fost de 2 640 861 EUR, din care un procent de aproximativ 20 % a fost alocat studiilor-pilot.

[1] Regulamentul (UE) 2016/792 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind indicii armonizați ai prețurilor de consum și indicele prețului locuințelor, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2494/95 al Consiliului, JO L 135, 24.5.2016, p. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/792/oj.

[2] Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu de evaluare a principalelor rezultate ale studiilor-pilot prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/792 privind indicii armonizați ai prețurilor de consum și indicele prețului locuințelor, COM(2020) 810 final din 14 decembrie 2020, eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0810&qid=1763626037139.

2. STUDII-PILOT PRIVIND INDICII ARMONIZAȚI AI PREȚURILOR DE CONSUM

2.1. PREZENTARE GENERALĂ

Au existat două priorități generale pentru studiile-pilot privind IAPC: metodologii îmbunătățite și noi surse de date pentru IAPC.

Aceste priorități reflectă necesitatea continuă ca IAPC să fie relevant și riguros din punct de vedere metodologic. De asemenea, colectarea datelor trebuie modernizată ca răspuns la schimbarea modelelor de consum, la evoluția disponibilității datelor și a economiei digitale, asigurând totodată conformitatea cu Regulamentul (UE) 2016/792.

Prima prioritate în ceea ce privește noile metodologii pentru IAPC vizează îmbunătățirea instrumentelor statistice utilizate pentru elaborarea acestui indice. Scopul este ca IAPC să rămână riguros din punct de vedere teoretic, robust în fața evoluției modelelor de consum și în concordanță cu cele mai bune practici internaționale de măsurare a prețurilor. Studiile finanțate în cadrul acestei activități au implicat lucrări privind dezvoltarea de metode pentru surprinderea digitalizării, ajustarea pentru calitate și utilizarea metodelor multilaterale de indexare. Aceste teme abordează aspecte metodologice consacrate, precum și provocări noi care decurg dintr-o dinamică tot mai complexă a consumului. Scopul este acela de a se asigura că IAPC măsoară inflația cu un grad mai mare de acuratețe și o comparabilitate mai bună între statele membre, pregătind totodată terenul pentru viitoarele standarde statistice.

A doua prioritate vizează încorporarea datelor provenite din surse alternative în IAPC. Obiectivul este de a moderniza colectarea datelor în concordanță cu digitalizarea piețelor de retail, în vederea îmbunătățirii acoperirii, eficienței și actualității. Studiile finanțate au vizat datele provenite de la scanere, datele extrase de pe internet și includerea diferitelor surse. Acest lucru reflectă necesitatea adaptării statisticilor privind prețurile de consum la un mediu în care o mare parte a informațiilor este captată electronic. Acest demers necesită nu doar o nouă infrastructură informatică, ci și metode statistice revizuite, care să permită integrarea fiabilă a unor surse diverse de date.

Deși sunt prezentate separat, există o anumită suprapunere conceptuală între cele două priorități. Mai multe proiecte naționale au acoperit, în mod firesc, ambele priorități, cum ar fi aplicarea metodelor multilaterale de indexare la datele privind tranzacțiile sau la datele extrase de pe internet. Raportul descrie aceste activități în cadrul subiectului metodologic relevant și oferă, acolo unde este necesar, trimiteri încrucișate.

2.2. LUCRĂRI FINALIZATE

Studii-pilot privind metodele de surprindere a digitalizării

Aceste studii-pilot au examinat modul în care IAPC se poate adapta la noile forme de consum din economia digitală. Obiectivul a fost de a identifica metode și surse de date pentru măsurarea prețurilor serviciilor bazate pe platforme și ale achizițiilor transfrontaliere pe internet, precum și de a îmbunătăți planul de eșantionare. Au fost depuse eforturi pentru a testa fezabilitatea surprinderii serviciilor economiei colaborative, iar pe baza datelor administrative au fost elaborați indici experimentali.

Alte studii au inclus achizițiile transfrontaliere pe internet și au dezvoltat metode de cuantificare a ponderilor cheltuielilor online și de integrare a acestora în indici pentru categorii precum îmbrăcămintea și încălțămintea. Testele paralele au evidențiat efecte măsurabile asupra ratelor anuale. Activitatea metodologică a vizat, de asemenea, planul de eșantionare pentru digitalizare și a testat metode optimizate de alocare bazate pe cheltuieli și pe varianța prețurilor.

Studii-pilot privind metodele de ajustare a calității

Aceste studii-pilot au examinat modul în care modificările calității produselor pot fi mai bine surprinse în IAPC, în vederea reducerii erorilor generate de rotația produselor sau de relansări. Scopul a fost de a testa și perfecționa metodele existente și de a dezvolta instrumente în cazul în care metodele tradiționale de suprapunere sunt insuficiente. Studiile au arătat că modelele hedonice de serii cronologice reflectă mai bine dinamica prețurilor ajustată în funcție de calitate decât mediile aritmetice de bază, în special în cazul bunurilor caracterizate prin modificări frecvente ale modelelor. Alte lucrări au abordat relansările din sectorul supermarketurilor prin combinarea indicilor multilaterali cu abordări hedonice, pentru a menține continuitatea seriilor. Proiectele noi au elaborat instrumente de sprijin pentru colectorii de prețuri, inclusiv algoritmi decizionali pentru selectarea metodelor de ajustare și un set extins de caracteristici ale produselor pentru datele online și pentru datele provenite de la scanere.

Studii-pilot privind metodele multilaterale

Aceste studii-pilot au analizat modul în care metodele multilaterale de indexare ar putea fi aplicate pentru construirea seriilor IAPC pornind de la seturi de date mari, cu rotație ridicată a produselor, cum ar fi datele provenite de la scanere și datele extrase de pe internet. Studiile au testat abordări diferite și au evaluat performanța acestora în cadrul unor strategii alternative de îmbinare și de înlănțuire. Mai multe studii s-au axat pe grupe de produse precum alimentele, îmbrăcămintea, aparatele și produsele electronice și au arătat modul în care metodele funcționează atât pe piețele stabile, cât și pe cele volatile. Activitatea de cercetare a abordat, de asemenea, provocări precum: (i) prelungirea seriilor de indici în timp, (ii) derivarea stratificărilor în situațiile în care informațiile referitoare la produs sunt limitate și (iii) integrarea instrumentelor de validare în sistemele de producție. În ansamblu, această activitate a furnizat dovezi solide privind fezabilitatea și conceperea metodelor multilaterale pentru statisticile privind prețurile de consum.

Studii-pilot privind datele provenite de la scanere

Mai multe proiecte au investigat utilizarea datelor provenite de la scanerele comercianților cu amănuntul pentru IAPC. Accentul s-a pus pe procesele de la un capăt la altul, care variază de la obținerea și curățarea datelor până la clasificarea și elaborarea indicilor. Au fost desfășurate activități pentru dezvoltarea unor sisteme de gestionare a seturilor mari de date, prin aplicarea de filtre pentru valorile aberante și prin proiectarea unor fluxuri de lucru adecvate pentru bunurile cu frecvență ridicată și cu rotație ridicată, precum alimentele, băuturile, aparatele de uz casnic și articolele de îngrijire personală. Unele proiecte-pilot au testat, de asemenea, utilizarea învățării automate pentru clasificarea produselor, în vederea reducerii codării manuale.

Totodată, unele state membre au analizat formule adecvate de calcul al indicilor și au testat indici bilaterali și strategii de înlănțuire pentru compilarea lunară.

Studii-pilot privind datele extrase pe internet

Aceste studii-pilot au testat fezabilitatea extragerii datelor de pe internet pentru IAPC în domenii precum articolele de îmbrăcăminte, produsele electronice, serviciile de transport și produsele turistice (de exemplu, tarifele pentru transportul aerian de pasageri și pachetele de servicii de călătorie). Proiectele au dezvoltat instrumente automatizate de extragere, uneori combinate cu învățarea automată pentru clasificarea produselor. De asemenea, au fost explorate modele statistice în vederea îmbunătățirii elaborării indicilor. În unele cazuri, datele extrase de pe internet au fost corelate cu date tradiționale sau cu datele provenite de la scanere pentru a produce indici experimentali (de exemplu, pentru laptopuri, prețurile hotelurilor și produsele electronice de larg consum). Utilizarea operațională rămâne limitată; însă, extragerea datelor de pe site-uri web a înlocuit sau a fost adăugată deja la colectarea manuală pentru anumite grupe de produse și a demonstrat un potențial clar de aplicare pe scară mai largă.

Studii-pilot privind integrarea prețurilor din diferite surse de date

Aceste studii-pilot au analizat modul în care diferite fluxuri de date ar putea fi combinate pentru a îmbunătăți acoperirea, actualitatea și acuratețea IAPC. Accentul principal a fost pus pe chirii și pe alte domenii în care datele tradiționale provenite din sondaje sunt costisitoare sau incomplete. Au fost depuse eforturi pentru includerea datelor administrative privind închirierile private provenite de la federații ale industriilor. Aceasta a condus la o creștere substanțială a numărului de observații și a nivelului de detaliere geografică disponibil. Alte studii au analizat utilizarea datelor din publicitatea online și a seturilor de date ale proprietarilor profesioniști în scopul elaborării indicilor chiriilor. În acest context, au fost testate metode bazate pe modele puse în corespondență, precum și metode hedonice, pentru includerea acestor date. Proiectele-pilot de mai mare amploare au dezvoltat fluxuri de lucru pentru combinarea datelor provenite de la scanere, a datelor extrase de pe internet și a datelor colectate prin sondaje pe teren în fluxuri de lucru integrate, în vederea abordării provocărilor legate de clasificare, imputare și asigurarea coerenței între surse.

3. STUDII-PILOT PRIVIND INDICATORII PREȚURILOR LOCUINȚELOR

3.1. PREZENTARE GENERALĂ

Studiile-pilot privind indicatorii prețurilor locuințelor s-au axat pe trei priorități principale: (i) îmbunătățirea frecvenței și a actualității IPL și a indicelui prețurilor OOH, (ii) creșterea comparabilității ponderilor indicelui prețurilor OOH și (iii) abordarea problemelor metodologice specifice în elaborarea indicelui prețurilor OOH.

Primul set de proiecte a urmărit să analizeze dacă indicatorii lunari sau indicatorii rapizi (*flash*) ar putea fi produși pe lângă frecvența trimestrială și termenul de 85 de zile prevăzute în prezent de Regulamentul (UE) 2016/792. Scopul este de a spori relevanța acestor indicatori pentru utilizatori și de a contribui la eventuala integrare a indicelui prețurilor OOH în IAPC. Un al doilea grup de proiecte a fost conceput

pentru a alinia ponderile indicelui prețurilor OOH la Regulamentul (UE) 2023/1470[3] pentru a produce serii cronologice armonizate și actualizate. În cele din urmă, au fost efectuate lucrări privind aspectele legate de măsurare, cu scopul de a îmbunătăți tratamentul componentei terenului și al componentei structurii și de a perfecționa subindicii (cum ar fi locuințele construite de proprietari, renovările și reparațiile majore).

Împreună, aceste activități au vizat consolidarea fundamentelor metodologice ale IPL și ale indicelui prețurilor OOH, îmbunătățirea comparabilității în rândul statelor membre și pregătirea pentru integrarea viitoare în statisticile privind prețurile de consum.

3.2. LUCRĂRI FINALIZATE

Studii-pilot privind dezvoltarea unui IPL și/sau a unui indice al prețurilor OOH la intervale lunare și într-un termen mai scurt

Regulamentul (UE) 2016/792 prevede ca IPL și indicele prețurilor OOH să fie produși la intervale trimestriale și la 85 de zile calendaristice de la sfârșitul trimestrului de referință. Aceste proiecte au analizat dacă indicii pot fi produși la intervale lunare și într-un termen mai scurt. Scopul este de a spori relevanța acestora pentru utilizatori și, în cele din urmă, de a permite integrarea indicelui prețurilor OOH în IAPC. Aceste proiecte au vizat cercetarea surselor de date (de exemplu, extragerea de date de pe site-uri web) și tehnicile de estimare sau extrapolare. În situațiile în care sursele de date lunare diferă de cele utilizate în prezent pentru indicii trimestriali, a fost necesară analizarea metodelor de combinare a acestor surse.

Studiile-pilot din trei state membre au analizat fezabilitatea producerii unor indicatori ai prețurilor locuințelor mai actuali și cu o frecvență mai ridicată. Un prim obiectiv a fost modificarea procesului de colectare a datelor sau analizarea diferitelor surse de date. Un al doilea obiectiv a fost realizat prin identificarea unor metode de estimare care să permită calcularea unui indice fiabil atunci când sunt disponibile puține (sau mai puține) date. De asemenea, au fost identificate seturi de date mai precise, ceea ce a condus la obținerea unor indici fiabili cu o frecvență mai ridicată. Studiile s-au bazat pe noi surse de date, cum ar fi prețurile din construcții, informațiile extrase de pe internet și seturile de date administrative îmbunătățite. Prin aceste demersuri, studiile au demonstrat atât potențialul de creștere a frecvenței și de îmbunătățire a actualității indicilor prețurilor, cât și limitările existente.

Studii-pilot privind îmbunătățirea ponderilor indicelui prețurilor OOH

Statele membre trebuie să furnizeze Eurostat ponderile indicelui prețurilor OOH în conformitate cu defalcarea prevăzută la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2020/1148[4]. Această legislație nu a specificat sursele de date sau metodele necesare

[3] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1470 al Comisiei din 17 iulie 2023 de stabilire a specificațiilor metodologice și tehnice în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/792 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește indicele prețurilor locuințelor și indicele prețurilor locuințelor ocupate de proprietari și de modificare a Regulamentului (UE) 2020/1148 al Comisiei, JO L 181, 18.7.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1470/oj.

[4] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1148 al Comisiei din 31 iulie 2020 de stabilire a specificațiilor metodologice și tehnice în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/792 al Parlamentului European și al

pentru asigurarea comparabilității, motiv pentru care Eurostat a început elaborarea unui act de punere în aplicare destinat stabilirii unor standarde comune de calitate. Acest proces a condus la adoptarea Regulamentului (UE) 2023/1470, care stabilește specificații detaliate pentru aceste ponderi.

În acest context, două state membre care au participat la proiectele-pilot și-au revizuit și actualizat ponderile și indicii. De asemenea, acestora li s-a oferit posibilitatea de a desfășura proiecte în acest domeniu. Se preconiza că aceste proiecte vor conduce la obținerea unor ponderi conforme cu regulamentul. Ulterior, au putut fi elaborate serii cronologice actualizate ale ponderilor începând cu anul 2010, iar datele rezultate au fost transmise către Eurostat.

Studiile-pilot realizate în două state membre au evaluat sursele ponderilor și alinierea acestora la proiectul de act de punere în aplicare pentru indicele prețurilor OOH și pentru IPL. Aspectele analizate au inclus actualizarea ponderilor până la ultimul trimestru al anului precedent, astfel cum se prevede în regulament. Totodată, au fost analizate relevanța și fezabilitatea calculării unei ponderi pentru „Locuințele existente noi pentru gospodării”, care reprezintă, de asemenea, un subindice al indicelui prețurilor OOH.

4. EVALUARE A STUDIILOR-PILOT

Comisia evaluează și aprobă rapoartele finale privind studiile-pilot. Rezultatele sunt comunicate institutelor naționale de statistică, țărilor AELS și Băncii Centrale Europene. Proiectele au fost prezentate în cadrul unor ateliere anuale, iar rapoartele finale au fost difuzate prin intermediul unei platforme online, astfel încât rezultatele să poată fi comunicate statisticienilor și dezbătute de aceștia. Acest schimb contribuie la identificarea celor mai bune practici și consolidează o interpretare comună a opțiunilor metodologice, ceea ce sprijină totodată îmbunătățirea comparabilității IAPC.

Studiile-pilot privind activitatea metodologică au generat noi instrumente și abordări pentru IAPC. Metodele multilaterale de indexare au fost testate pe scară largă și s-au dovedit robuste pentru numeroase grupe de produse, oferind dovezi solide că pot îmbunătăți continuitatea și comparabilitatea. Activitatea privind ajustarea calității a confirmat, de asemenea, că tehnicile hedonice îmbunătățesc tratamentul relansărilor de produse și al schimbărilor rapide ale calității.

Proiectele privind digitalizarea au abordat canale de consum emergente și reproiectarea eșantioanelor IAPC, ținând seama de disponibilitatea datelor online. Indicii experimentali pentru serviciile de cazare și de transport au fost calculați pe baza datelor administrative provenite de la platforme de partajare. De asemenea, au fost utilizate sondaje pentru a surprinde cheltuielile transfrontaliere realizate pe internet. Studiile privind planul de eșantionare au arătat că eficiența poate fi sporită prin realocarea resurselor în funcție de ponderile cheltuielilor și de varianța prețurilor. Aceste abordări au demonstrat existența unor metode viabile pentru abordarea digitalizării în cadrul IAPC.

Consiliului în ceea ce privește indicii armonizați ai prețurilor de consum și indicele prețului locuințelor, JO L 252, 4.8.2020, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1148/oj.

Totodată, proiectele-pilot au testat și au extins utilizarea unor noi surse de date. Proiectele privind datele provenite de la scanere și datele extrase de pe internet au extins gama surselor alternative utilizate. Activitatea legată de datele provenite de la scanere a evoluat de la analiza fezabilității la dezvoltarea unor sisteme de producție. Unele state membre utilizează deja aceste sisteme de producție pentru anumite grupe de produse, iar altele se pregătesc să le utilizeze. Proiectele au creat proceduri pentru prelucrarea datelor, au dezvoltat instrumente de învățare automată pentru clasificare și au testat metode de gestionare a atributelor lipsă. Datele provenite de la scanere s-au dovedit eficace pentru extinderea acoperirii și creșterea frecvenței observațiilor, reducând totodată costurile de colectare.

Proiectele de extragere a datelor de pe internet au demonstrat potențialul colectării automatizate a datelor în diverse domenii de consum. S-a dobândit experiență în ceea ce privește tehnicile de extragere, clasificarea și corelarea datelor cu structurile IAPC existente. De asemenea, o serie de proiecte-pilot au testat includerea mai multor surse. Aceasta a demonstrat că îmbinarea datelor provenite de la scanere, a datelor web și a datelor administrative este fezabilă și contribuie la îmbunătățirea acoperirii.

Studiile au confirmat existența unei legături strânse între inovarea metodologică și noile surse de date. Multe studii au vizat ambele priorități prin aplicarea metodelor multilaterale de indexare la datele provenite de la scanere sau la datele web. Totodată, acestea au clarificat condițiile pentru integrarea cu succes a noilor tehnici. Unele studii nu au condus la o utilizare imediată, dar au furnizat abordări testate care contribuie la modernizarea graduală a IAPC și a IPL și creează fundamentul pentru elaborarea unor statistici mai precise și mai actuale în viitor.

Studiile-pilot privind indicatorii prețurilor locuințelor au contribuit la realizarea de progrese în mai multe domenii esențiale pentru dezvoltarea viitoare a IPL și a indicelui prețurilor OOH. Activitatea privind îmbunătățirea actualității și frecvenței a arătat că din punct de vedere tehnic este posibilă compilarea lunară, în special atunci când sunt utilizate registre administrative, date din sectorul construcțiilor sau surse extrase de pe internet. Aceste studii au evidențiat, de asemenea, dificultățile practice legate de asigurarea unei acoperiri suficiente, de stabilitatea accesului la date și de coerența dintre indicii lunari și cei trimestriali. Totuși, rezultatele oferă o bază pentru evaluarea modului în care indicatorii rapizi (*flash*) sau lunari ar putea fi integrați, în timp, în cadrul trimestrial existent și ar putea spori relevanța statisticilor pentru elaborarea politicilor publice.

Alte proiecte au abordat calitatea și comparabilitatea ponderilor indicelui prețurilor OOHP, precum și tratarea unor aspecte conceptuale. Activitatea privind ponderile a permis statelor membre să testeze modul în care sursele naționale pot fi adaptate la Regulamentul (UE) 2023/1470, în vederea îmbunătățirii coerenței seriilor istorice și a realizării unor actualizări mai regulate. Aceste proiecte-pilot au avut un caracter exploratoriu și nu toate rezultatele sunt pregătite pentru utilizare operațională. Totuși, ele au furnizat dovezi valoroase, au clarificat problemele metodologice și au contribuit la baza comună de cunoștințe necesară pentru îmbunătățirea indicatorilor prețurilor locuințelor în toate statele membre.

5. CONCLUZII

Studiile-pilot finanțate în perioada 2018-2022 au avut o contribuție semnificativă la îmbunătățirea statisticilor UE privind prețurile. Acestea au consolidat bazele metodologice și de date ale IAPC și au contribuit la progrese în domeniul indicatorilor prețurilor locuințelor. Acest demers sprijină statele membre în vederea adaptării la digitalizare, la utilizarea noilor surse de date și la evoluția standardelor statistice. Dincolo de rezultatele lor imediate, proiectele (i) au extins baza de cunoștințe partajate, (ii) au îmbunătățit comparabilitatea între statele membre și (iii) au demonstrat modul în care inovarea poate fi aplicată în practică. Comisia consideră studiile-pilot drept un instrument esențial pentru modernizarea în curs a statisticilor privind prețurile și va continua să le sprijine. De asemenea, Comisia încurajează statele membre să utilizeze în mod activ oportunitățile de finanțare pe care le oferă pentru studiile-pilot.